

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen maken bekend, dat door den RAAD in zijn Vergadering van heden, als **WETHOUDERS** der Gemeente zijn **herkozen**: de Heeren **Mr. A. OUDMAN**, Jhr. **Mr. H. J. THIE** en **Mr. R. J. MULLER**.

GRONINGEN, 10 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERHUURING

van Jagtregten.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen zijn voornemens, door bunnem **GECOMMITEERDE**, op **WOENSDAG** den 12den September 1855, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis, bij opbod te verhuren, voor het Jagtseizoen van dit jaar:

1. Het **NEST** van **JAGT** is het Stadsveld te **Woltersum**.

2. De **JAGTREGTEN** der **STAD** onder de Gemeente **Hoogkerk**, in 1 percoel.

De Voorwaarden van Verhuur zullen van heden ter **SECRETARIJ** dezer Gemeente ter lezing liggen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen, als daartoe door den Heer **LUITENANT KOLONEL**, eerst-aanwezende Ingenieur alhier verzocht, brengen ter algemeene kennis, dat te beginnen van den 17den dezer maand, de **PASSAGE** over de **Brug** over de **Gracht** bij de **Kleine-poortje**, en die over de **Brug** bij de **Boteringspoort**, wegens daaraan te doen **VERNIEUWING en HERSTELLINGEN**, zal zijn **GESTREND** bij het **Kleine-poortje** gedurende ongeveer **zeven**, bij de **Boteringspoort** gedurende **twee weken**.

GRONINGEN, 10 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen vestigen, in gevolge de Circulaire van den Heer **COMMISSARIS DES KONINGS** in deze Provincie, van den 7den dezer, no. 17a, de aandacht van de belanghebbenden op de hieronder geplaatste **AANKONDIGING** betreffende op de **TENTOONSTELLING** van **Vee**, en **eene Voortbrengselen en Werktuigen van Landbouw** te **Hoorn**, en noodigen de **VEEHOUDERS** en **LANDBOUWERS** uit, om door het inzenden van Voorwerpen het belang dier Tentoonstelling te verhoogen.

Het **PROGRAMMA** daarvan ligt op het **PROVINCIE-HUIS** ter lezing.

GRONINGEN, 10 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

Hollandsche Maatschappij van

LANDBOUW.

ALGEMEENE TENTOONSTELLING

van **VEE, VOORTBRENGSELEN van en**
WERKTUIGEN voor den Neder-
landschen Landbouw.

op **WOENSDAG, DONDERDAG, VRIJDAG, ZATUR-**
DAG en ZONDAG den 20sten, 21sten, 22sten, 23sten en

30sten September 1855.

De Tentoonstelling is **DAGELIJKS** geopend des morgens

te 10 uur, op **ZONDAG** te 12 uur.

Alle **VEEHOUDERS** en **LANDBOUWERS** worden uitge-
noodigd, naar deze Tentoonstelling in te zenden ter mede-
dinging naar de Prijzen, vroeger bij het Programma be-
kend gemaakt.

De **LEDEN** der Maatschappij hebben **VRIJEN TOE-**
GANG voor zich met ééne Vrouw, op vertoon van hun

Bewijs van Toegang; de **INZENDERS**, geene Leden der

Maatschappij zijnde, voor hunnen Persoon alleen, op vertoon

van een Bewijs van Toegang, dat zij kunnen aanvragen

bij den Secretaris der Maatschappij. Alle andere Personen

hebben Toegang tegen afgifte van eene Toegangkaart, die

voor 25 Cents te bekomen is in de voornaamste Uitspan-

ningen, Logementen en Koffijhuizen te **Hoorn**, maar niet

aan de Lokalen der Tentoonstelling.

Ter gelegenheid der Tentoonstelling zal er eene **HARD-**
RAVERIJ worden gehouden en zullen er **VOLKS-**
FEESTEN en andere **VERMAKELIJKHEDEN**

door het **GEMEENTEBESTUUR** van **Hoorn** worden gege-

ven; ook zal er eene **LOTERIJ** van **VEE** en

WERKTUIGEN plaats hebben, alles breeder bij bil-

jetten omschreven.

DUITSCHLAND.

Graaf Radetzky heeft, naar aanleiding van een eigenhandigen brief van den Keizer, om hem met zijne herstelling geluk te wenchen, in zijn antwoord verzocht om zijn lang gewenscht ontslag te mogen erlangen. Hoe moeilijk het ook zijn zal een man van gelijke energie en gelijk aanzien voor de gewichtige betrekking te vinden, die Radetzky vervult, zoo zal de regering toch eindelijk aan zijn verlangen moeten toegeven.

Men verzekert dat ten gevolge van den aanhoudenden grooten tegenstand, welke de financiële plannen van den heer v. Brück bij den rijksraad vinden, eene beslissing van de hangende financiële kwestien nog in langen tijd niet te gemoet kan gezien worden.

Uit goede bron wordt berigt, dat te Weenen uit Petersburg officiële voorstellen zijn ontvangen, die blijken dragen dat de Russische regering zeer verlangt dat de vredes-conferentie worden hervat.

Brieven uit Berlijn gewagen van den slechten toestand der gezondheid van den Koning van Pruisen. Bij het water in de borst, waarmede hij sinds lang is bedreigd, komen nu nog congestiën in de hersenen, welke nog zorgwekkender zijn. Het hof is zeer ongerust.

De Pruisische regering heeft bevel gegeven om bij de kavallerie en de artillerie de overvloedige manschappen in de tweede helft van September naar huis te zenden en de overvloedige paarden te verkoopen. Ten gevolge van dezen maatregel zouden de artilleristen der landweer van den eersten aan allen ontslagen en meer dan 4000 paarden verkocht worden.

De nieuwe Keur-Hessische landdag, die tegen den 25sten Aug. bijeengeroepen was, kan nog maar altijd niet tot eene opening geraken. De leden van de 1ste kamer zijn nog niet in voldoende getale tot het nemen van een besluit, te Kassel aanwezig. Maar er bestaat ook nog eene andere zwarigheid. Al de te Kassel aanwezige leden der tweede kamer, 48 in getal, hebben bij het ministerie van binnenl. zaken eene verklaring ingeleverd, dat zij niet gezind zijn bij de opening van de vergadering den door het ministerie *Hassenspfug* voorgestelden eed op het ontwerp der Grondwet van den 13den April 1852 af te leggen; daarentegen zijn zij bereid den eed op de Grondwet van den 5den Jan. 1831 af te leggen; voorloopig stellen zij voor, zich omtrent een eedsformulier te vers aan.

GROOT-BRITANNJE.

Londen, 8 September.

H. M. de Koningin en de geheele koninklijke familie is des morgens van den 6den Sept. van Osborne naar Schotland vertrokken en in den avond van den 6den te Edinburg aangekomen en even als elders op de reisroute door eene talloze volksmenigte met veel geestdrift ontvangen.

De *Times* zegt dat de Oostzeevloot op weg naar huis is, en herhaalt daarbij hare klagen over de geringe uitkomsten, welke het verblijf hier gedurende de Oostzee dit jaar opgeleverd heeft. „Voor iederen penny schade, die wij aldaar aan de Russische land- en zeevaart toebrengen (zegt het blad), hebben wij zeven shillingen wel een shilling uitgegeven. De verrigtingen onzer vloot zijn over het geheel zoo slecht gelukt, en hebben zulk een voorkomen van kinderachtigheid en kwaadaardigheid, dat wij geen verslag daarvan lezen kunnen zonder ons te schamen.”

De eerste van de uit de Oostzee terugkomende oorlogsschepen zijn in de Theems binnengelopen. Het zijn de *Sanepareil* met de achterna gezonden mortieren, en de mortierbooten *Pickle*, *Basiliak*, *Redbreast*, *Growler* en *Mastiff*.

De *Sanepareil* en enige andere schepen der Oostzeevloot zullen in onze havens krijgsmateriële laden en daarmede naar de Zwarte zee vertrekken.

Dezer dagen zijn van hier drie transportschepen naar de Zwarte zee vertrokken, aan boord hebbende, behalve oorlogsmateriële, ook eene groote hoeveelheid hutten en winterkleedingstukken voor de Britsche troepen.

Volgens berichten uit Amerika, zal de graanoogst daar zoo gunstig uitvallen, dat de Ver. Staten en Canada in staat zullen zijn nagenoeg 77 miljoen bushels graan uit te voeren. Sommige staten zullen zelfs bij magte wezen om vijfmaal zoveel te verzenden als in het jaar 1847.

Te Londen is de tijding ontvangen, dat de president van Mexico, *Santa Anna*, zijne waardigheid neergelegd had.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 September.

Tusschen den gezant van Frankrijk en den minister van den Schach van Perzië is den 12den Juli te Teheran een traktaat van handel en vriendschap gesloten, hetwelk den 14den door den Schach is geratificeerd.

En brief van Teheran van den 17den Juli meldt, dat de invloed der geallieerden thans geheel den Russischen invloed beheerscht.

Het wordt steeds als zeker gemeld, dat de Koning van Sardinië Parijs en Londen zal bezoeken. Het tijdstip, waarop dat bezoek zal plaats hebben, schijnt echter nog niet te zijn bepaald.

Uit Lyon wordt gemeld, dat *Abd-el-Kader* nog ver is van hersteld te zijn. De emir is, naar men verzekert, zeer lijdende en bedlegerig. Behalve van eenige geneesheeren, heeft *Abd-el-Kader* een bezoek ontvangen van den militair bevelhebber van Lyon, den marschalk *de Castellane*. Het was nog onzeker, wanneer hij de reis naar Parijs zou kunnen voortzetten.

(Volgens een later berigt, alhier ontvangen, bevindt *Abd-el-Kader* zich beter en wordt hij te Parijs verwacht.)

Men heeft in Parijs eene proef genomen met het tot brood verpakken van meel van Algerijnsche tarwe. Men heeft berekend, dat dit meel, van 676 kilo's hard graan, met inbegrip van kosten van transport en maalloon, te Parijs kan worden geleverd voor 258 fr. 30, en dat men daarvoor kan erlangen 452 kilo's voor wit brood, en 121 kilo's voor brood van de tweede hoedanigheid. Men berekent dat het gebruik van dit graan ten minste eene vermindering van den broodprijs zoude kunnen te weeg brengen van tien ten honderd.

Van den 9den. Gisteren avond, toen de Keizer de Italiaansche opera bijwoonde, heeft een persoon, die zich op het trottoir tegenover het toneelgebouw had geposteerd, zonder zelfs te mikken, twee kleine zakpijlen afgeschoten op het rijtuig der eerehofdames. Niemand is echter daardoor getroffen. De man is onmiddellijk in hechtenis genomen. Hij schijnt meer een krankzinnige dan een moordenaar te zijn. De Keizer is bij het binnentreden van de zaal met toejuichingen begroet.

De Keizer moet in eene sterke gemoedsbeweging geweest zijn, hij bleef ook maar gedurende één bedrijf in den schouwburg.

De misdadiger is geen vreemdeling, maar een Fransman en heeft vroeger reeds in Belle Isle gevangenis gezeten.

De man die den aanslag op het leven des Keizers pleegde, draagt den naam van *Camillo Edouard Dieudonné Bellemare*; hij is ongeveer 22 jaren oud en werd te Rouen geboren.

BRUSSEL.

Brussel, 8 September.

De correctionele rechtbank heeft uitspraak gedaan in de zaak der directoren van de Luxemburgsche spoorwegmaatschappij, beschuldigd van oplichting en misbruik van vertrouwen. Alle drie beklagden zijn vrijgesproken, de eerste, *John Ashwell*, op grond dat hij op bekomen last heeft gehandeld, en de beide anderen, *William Magnay* en *John Masterman*, op grond dat de hun ten laste gelegde feiten niet genoegzaam zijn bewezen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 9 September.

Bij Z. M. besluiten van den 6den zijn benoemd tot ontvangers der dir. belast., in- en uitg. regten en acc. en van het regt op de mijnen te Kerkrade, de heer *S. Roebroek*, thans ontvanger der dir. belast. en acc. te Nieuwenhagen; tot ontvanger der dir. belast. en acc. te Leusden c. a., de heer *J. A. J. W. Molle van Carnbee*, thans ontvanger derzelfde middelen te Guldersch Veenendaal; zijnde het beheer van laatstgenoemd kantoor tevens opgedragen aan den heer *A. van de Werken*, ontvanger der dir. belast. en acc. te Stichtsch Veenendaal, en is aan den heer *H. H. Keijenberg*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der dir. belast., in- en uitg. regten en acc. te Grave, behoudens aanspraak op pensioen.

Bij besluit van den 5ten is de heer *J. Barends*, betaalmeeester te Heerenveen, als zoodanig benoemd te 's Hertogenbosch, in stede van wijlen den heer *A. Suijs*, en de heer *J. B. Suijs* tot betaalm. te Heerenveen, beide met ingang van primo Oct. 1855.

— De internuntius in den Haag, graaf *Carlo Belgrado* v.

Udine, heeft den 25sten msgr. *Massoni*, aakgelastigde te Florence, tot opvolger bekomen, terwijl hij tot bisschop van Ascoli benoemd werd.

— Begeristeren is alhier een koerier uit Rusland aangekomen, welke, na zich een korten tijd aan de Russische ambassade te hebben ontplooid, naar Pruisen is teruggekeerd.

— Ter vervanging van den heer *Boreel van Hoogelanden* in de Tweede Kamer, zijn te 's Hage o. a. tot kandidaten gekozen de heeren *W. T. Gubers Deynoot* en *R. F. baron van Raders*.

— Dezer dagen is een der redacteurs van de *Alg. K. en Lett. Bode*, de heer *P. M. Netscher*, le luitenant bij het regiment grenadiers en jagers, van wege het departement van oorlog naar Parijs gezonden tot het doen van nasporingen in de kaartverzamelingen van het *Dépôt de la Guerre* en de *Bibliothèque Impériale*, tevens met het doel om de uitgave voor te bereiden van de verdere afleveringen van den *Répertoire de Cartes*, die van wege het instituut van ingenieurs wordt uitgegeven, en waarvan drie afleveringen het licht hebben gezien.

— De Nederlandsche gezant te Rome heeft de opsporing hier te lande verzocht van eene beroemde schilderij, van ovalen vorm, op doek, voorstellende de maagd Maria met het kind Jezus, vervaardigd, naar men meent, door *Guido Reni*, welke schilderij in den nacht van den 16den Juli j.l. te Boulogne is ontvreemd uit de St. Bartholomeüs-kerk.

— De geleerden, die uitgenoodigd zijn de vertaling van het O. T. op zich te nemen, zijn de volgende: prof. *Kuenen*: den Pentateuch, Josua, Daniël, Jona; ds. *Vollenhoven*: Richteren, Ruth; ds. *Wijers*: Samuel; prof. *Veth*: Koningen, Kronieken, Job; ds. *Ott*: Ezra, Nehemia, Esther, Klaagliederen, Hooglied; ds. *Forstman*: Psalmen; prof. *Vakelt*: Spreuken; prof. van *Gilse*: Ezechiel en Prediker; prof. *Rooda*: Jesaja, Jeremia, Micha, Habakuk; prof. *Rutgers*: Hosea, Nahum, Zephania, Haggai, Maleachi; prof. *Juinboll*: Joël, Amos, Obadja en Zacharia.

Mogten sommigen van hen voor de hun aangeboden taak bedanken, aldan heeft men het oog geslagen op de heeren *Hoekstra*, v. *Leeuwen* en *Laurillard*.

— De heeren *Mantel* en *Zonen*, apothekers alhier, zijn op de wereldtentoonstelling te Parijs met de tweede medaille bekroond geworden voor de door hen ingezondene praeparaten.

— De herstellingen aan het Prins-Mauritshuis (museum van schilderijen, enz.) loopen thans ten einde en ondergaan nu nog, gelijk met meerdere werken van smaak het geval is, de laatste hand ter voltooiing. Het gebouw heeft als het ware een nieuw kleed aangezien, waardoor de oorspronkelijk fraaie bouwkunstige vormen meer dan voorheen uitkomen. Even als bij de verbouwing van het ministerie van financiën, het karakter der gebouwen door kleur en vormen is bewaard en opgeluisterd geworden, zoo is ook hier, door het aanbrengen eener deugsame bepleistering, aan het museum-gebouw een fraai uiterlijk gegeven, dat in volle harmonie is met de overige verbeteringen, vooral aan het lijstwerk aangebracht.

— Volgens een met de jongste mail bij het departement van koloniën uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend den 5den Aug. j.l., heerste de gele koorts aldaar nog altijd onder de bemanningen der koopvaardijsschepen, en waren er, sedert het vorige mailberigt, weder verscheidene schepelingen aan die ziekte overleden. Uit hetzelfde berigt blijkt verder, dat het getal lijders aan de pokziekte te Paramaribo steeds afnam, doch dat die ziekte op de plantaadjes nog bijna algemeen heerste.

AMSTERDAM, 10 Augustus.

De op den 5den en 6den Sept. hier ter siede gehouden collecte ten behoeve der cholera-lijders heeft, met eenige later ingekomen giften, de som van ruim f 16,000 opgeleverd.

— Heden hield de afdeeling taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen van de koninklijke akademie van wetenschappen, na de vacantie, hare gewone vergadering. Zij werd bijgewoond door de heeren *J. Buks*, *J. Boscha*, *J. de Bosch Kemper*, *J. v. Lennep*, *S. Karsten*, *T. Hoorda*, *A. Rutgers*, *G. H. M. Delprat*, *R. C. Bakhuizen v. d. Brink*, *F. W. J. Junjull*, *R. Dozy*, *Hoffman*, *L. J. F. Jansen*, *F. C. de Grew* en *C. G. Cobet*; tegen de afdeeling natuur- en wiskundige wetenschappen waren tegenwoordig de heeren *W. Vrolik* en *F. Stamkart*.

De beraadslaging over het rapport wegens het voorstel van den heer *Bakhuizen van den Brink*, betreffende eene geschiedenis van den Nederl. waterstaat, is uitgesteld tot dat het advies der zuster-afdeeling zal zijn ingekomen.

Daarna is in behandeling gekomen het rapport over het voorstel van den heer *Cobet*, strekkende, om zich tot de Hooge Regering te wenden met verzoek om middelen te beramen tot wering der bestaande gebreken in het hooger onderwijs en de indiening van een wet-ontwerp op dat onderwijs te bespoedigen.

De heer *Cobet*, daartoe van de vergadering verlof hebbende bekomen, zet in eene uitvoerige en warme rede zijne gronden nader uiteen. Hij somt de gebreken op, bij het hooger onderwijs bestaande, en toont de oorzaken daarvan aan en eindigt met op nieuw zijn voorstel tot weder invoering van een verbeterd staats-examen aan te bevelen.

Na eene beraadslaging is met algemeene stemmen, behalve die van den heer *Cobet*, die zich buiten stemming hield, aangenomen het beginsel, dat de akademie bevoegd was zich over zaken, het hooger onderwijs betreffende, tot de regering te wenden; met 12 tegen 3 stemmen (de hh. *Boscha*, v. *Lennep* en *Rutgers*), is aangenomen het beginsel, dat tot zoodanigen stap het tegenwoordige oogenblik geschikt was; het voorstel van den heer *Cobet*, tot weder invoering van het staats-examen, is aangenomen met 8 tegen 7 stemmen; ook is met 9 tegen 6 stemmen aangenomen het voorstel in het rapport der commissie vervat, om bij de regering aan te dringen op eene algeheele hervorming van het hooger onderwijs, en eindelijk is besloten om van een ander mededeeling aan de zuster-afdeeling te doen en haar uit te noodigen hare meening kenbaar te maken, en bijaldien zij het gevoelen dezer afdeeling omhelst, aldan eene commissie te benoemen om met eene commissie uit deze afdeeling een adres op te stellen, hetwelk in eene vereenigde zitting der beide afdeelingen zou worden gedebatteerd.

ROTTERDAM, 9 September.

Begeristeren zijn burg. en weth. teruggekomen op het met zoo geringe meerderheid aangenomen beginsel, om eene belasting op de huurwaarde vast te stellen, terwijl het beginsel der belasting op de verteringen slechts met eene enkele stem was afgestemd. Zij wenschen een' stap te zien gedaan, om den onaangename indruk van dat verschil weg te nemen, en stellen daarom voor eene nieuwe commissie te benoemen, die onderzoeken zou of bijv. beide stelsels waren te vereenigen, bijv. door aan de belastingaahuldigen de keus over te laten van den grondslag, naar welken ieder zou wenschen aangeslagen te worden. Met 24 tegen 6 stemmen is het beaomen der commissie aangenomen.

— Van wege het bestuur der te Rotterdam gevestigde afdeeling van de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij zal dezer dagen een adres te dier zake aan de Tweede Kamer der Staten Generaal worden aangeboden.

UTRECHT, 7 September.

In den afgelopen nacht is alhier overleden dr. *P. J. J. de Fremery*, buitengewoon hoogleraar in de wis- en natuurkunde aan de Utrechtsche hoogeschool en practiserend geneesheer te dezer stede. De gevolgen van eenen val maakten een spoedig einde aan zijne werkzaam loopbaan.

ZWOLLE, 9 Augustus.

Den 25sten Augustus is hier in den ouderdom van 26 jaren overleden de heer *W. H. baron van Beijeren van Aerssen van Voshol*, eerste luitenant-adjudant der infanterie, in dienst van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

DRUTEN, 6 September.

Als eene bijzonderheid moge worden vermeld, dat gisteren in den tuin van baron v. D. te dezer plaats twee aardappelstruiken zijn opgetrokken, waarvan de eene bij de 100 en de andere 116 gezonde, zoo groote als kleine aardappelen opleverde. Het loof derzelfde is wel door de ziekte aangedaan geweest, maar zorgvuldig had men elken morgen al de bemeste blaadjes afgeplukt, waarna de planten op nieuw jonge en krachtige loten kregen, en zoodoende in grootte en rijkdom de overigen, die men ongemoed had gelaten, verre overtroffen.

ALMELO, 9 September.

Op verzoek van de heeren *H.* (die sedert den 20sten Aug. huanne betalingen hebben gestaakt), heeft de rechtbank alhier gisteren aan die heeren voorloopige surdandance van betaling toegestaan. Naar men verneemt, zoude het passief tusschen

de 11 en 12 tonnen gouds bedragen en het actief omstreekt f 1,270,000. Men hoopt hier algemeen op eene schikking, daar thans niet minder dan 300 fabrieksarbeiders en 1000 wevers van arbeid verstoken zijn.

DEVENTER, 8 September.

De feesten dezer dagen werden eergisteren besloten door wedstrijden in loopen, klimmen, ringsteken enz., begeleid door de muziek van de schutterij en het korps jagers te paard. Des avonds was de Worp over de geheele lengte en in het bijzonder het afgeperkt terrein met duizende lampen verlicht, en gaf het Bengaalsch vuur en prachtige vuurwerken aan allen een uitstekend genoege.

ASSEN, 8 September.

Ten aanzien van den toestand van de wildbaan in dit gewest, verneemt men, dat er over het algemeen veel hazen zijn, en zulks niettegenstaande den strengen winter, en dat het aantal patrijzen ook vrij voldoende zal zijn, hoewel niet in die mate als dat der hazen. De vooruitzichten der jagers in deze provincie zijn dus gunstig.

— Andermaal heeft de heer *L. Hubenet*, rijks-veearts te Dwingelo, bij twee veehouders, *W. Brandema* en *J. Dekker* te IJsselham, gemeente Oldemarkt, 76 runderen ingeënt. Bij een rund van een' veehouder was de longziekte ontstaan. Naardien deze verderfelijke ziekte aldaar is uitgebroken op eene weide, waar omtrent 500 stuks runderen weiden, vreest men aldaar voor erge gevolgen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Maandag den 10den September.

Aanwezig: de heeren *SLOT*, *TRIP*, *OUDEMAN*, *MULLER*, *LOHMAN*, *DOORNBOSCH*, *URMEIJER*, *DOMMERING*, v. *ITERSUM*, *DE LA LAILLE*, *MEIJER*, *VAN IMHOFF*, *QUINTUS*, *WICHERS*, *ONNES*, *DE SITTER*, *ROELFSEMA*, *CREMERS*, *GEERTSEMA* en *MESDAG*.

De volgende zaken worden in behandeling genomen:
1) *Besteding der nieuw gekozen leden van den raad.* Van Ged. Staten is eene missive ingekomen onder terugzending der geloofsbrieven en houdende kennisgeving, dat ze voor notificatie zijn aangenomen. In handen van den voorzitter worden achtereenvolgende door de heeren *LOHMAN*, *TRIP*, *OUDEMAN*, *MULLER*, v. *ITERSUM* en *MEIJER* de eed van zuivering en die aan de grondwet afgelegd. De heer v. *HOUTEN* had te kennen gegeven, dat hij verhindert werd deze vergadering bij te wonen.

2) *Benoeeming van wethouders.* Bij meerderheid van stemmen worden benoemd de heeren *OUDEMAN*, *TRIP* en *MULLER*, ieder met 18 van de 19 stemmen. De eerstbenoemde, de heer *OUDEMAN*, verklaart gevoelig te zijn voor het vertrouwen, dat de raad in hem gesteld heeft en hij wil dat vertrouwen niet te leue stellen. Het doet hem leed, dat de raad door zijn besluit omtrent de verandering in het belastingstelsel eene nieuwe taak heeft gelegd op de schouders van burg. en weth.; hij gelooft echter dat de gemeentewet de bevoegdheid verleent aan de wethouders om hun ontslag te nemen als de taak hun te moeilijk wordt. Hij meent dan ook geene vrijheid te hebben voor de opgedragen betrekking te bedanken en zal de benoeming aannemen.

De heer *TRIP* zegt ook gevoelig te zijn voor het in hem gestelde vertrouwen en dat hij alle krachten zal aanwenden om zooveel mogelijk aan dat vertrouwen te beantwoorden.

De heer *MULLER* dankt den raad voor het bewijs van vertrouwen en verklaart zich de benoeming te laten welgevalen.

3) *Benoeeming van twee ambtenaren voor den burgerlijken stand*, door de afzending der heeren *MULLER* en *TRIP*. — Beide leden worden met meerderheid van stemmen herbenoemd.

4) *Benoeeming van een lid in de veencommissie voor het afstredend lid*, den heer v. *ITERSUM*. — Ook deze wordt herkozen. Op den heer *GEERTSEMA* waren 8 stemmen uitgebragt.

5) *Benoeeming van een lid in de commissie van art. 186 der gemeentewet*, voor den heer *LOHMAN*. — Het afstredend lid wordt herkozen met 18 van de 19 stemmen.

6) *Benoeeming van een lid voor de gascommissie*, in plaats van den heer *SWAAGMAN*. — De heer *DOMMERING* vereenigt 15 stemmen op zich, de heer *DOORNBOSCH* 4, zoodat de eerstgemelde benoemd is.

7) *Benoeeming van een lid in de commissie van toezigt op het akademisch provinciaal en stadsziekenhuis*, voor den heer v. *ITERSUM*, op wien de keuze der raadsleden bij vernieuwing viel.

8) *Benoeeming van een lid in de plaatselijke schoolcommissie*, ter vervanging van den heer *OUDEMAN*. — Het vroeger lid wordt door den raad herkozen.

9) *Benoeeming van een lid in de commissie, ingevolge art. 15 der wet op de schutterijen*, in plaats van den heer *TRIP*, die weder ingekomen wordt, alsmede de heer v. *ITERSUM*, als plaatsvervangend lid derzelfde commissie.

Alle benoemen laten zich de op hen gevallen keuzen welgevalen, waarvoor hen de voorzitter bedankt.

De voorzitter bevestigt tevens alle vroegere leden in de bijzondere commissiën.

10) *Uittoting van 20 nummers uit de geldleening van 1809 ten bedrage ieder van f 100 om in 1856 te worden afgelost.* — De uitgetrokken nummers zijn: 23, 115, 281, 210, 247, 353, 228, 171, 308, 345, 212, 264, 309, 141, 338, 302, 90, 26, 276 en 319.

11) *Rekening van ontvangst en uitgave der gemeente over 1854.* — Wordt een concept besluit vastgesteld, houdende goedkeuring dezer rekening, bedragende in ontvangst f 786,783.84, en in uitgaaf f 643,059.17. — Burgem. en weth. houden zich buiten stemming.

12) *Rekening der diaconie van de Nederd. Herv. gemeente over 1854.* — Zal rondgaan bij de leden.

13) *Rekest van W. Wolters en Co., zoutstokers te dezer stede, omtrent de werking van het tarief op het havengeld.* — Adressanten deelen mede, dat zij vroeger voor ieder reis van het waterschip 40 ets. betaalden, dat zij nu elke reis f 0.50 per ton of 80 ets. moeten betalen, benevens 10 pOt. aan den assistent van den ontvanger. Zij beklagen zich, dat zij niet langer daarvoor van de haven gebruik kunnen maken dan 48 uren en dat, indien zij daarvan langer gebruik maken het bedrag van het havengeld daarvoor aangevuld moet worden. En toch zijn zij meermalen verplicht langer gebruik van de haven te maken, zij deelen de redenen daarvoor mede. Verder wijzen zij er op, dat hun waterschip in de betaling van havengeld niet gelijk gesteld kan worden met andere schepen, maar dat zij veelmeer aanspraak kunnen maken om evenals met de sleepboot van de betaling van het havengeld vrijgesteld te worden. Zij wijzen daarbij op hetgeen hieromtrent in andere plaatsen als Harlingen enz. met dergelijke schepen geschiedt, die geen havengeld behoeven te betalen. Ten slotte verzoeken zij, dat hun worde toegestaan of geen havengeld meer te betalen, of indien de raad daartoe niet besluit kan, zoo noodig, één en in het jaar na de laatste reis eene voldoende som te betalen. — In handen gesteld der commissie, die belast is geweest met de hersiening van het tarief van het havengeld.

14) *Adres van den schipper H. Touwman, verzeggende om eene collectie te mogen houden tusschen de huizen in deze gemeente, ten einde een ander vaartuig te bekomen.* — Adressant heeft zijne tjaak de vier gebrueders, te Sloolwijk verloren, waar zij vaneen gespleten is. Hij heeft zich met dergelijk verzoek als dat hij nu doet tot Ged. Staten van Zuidholland en later van deze provincie gewend, en is door hen verwezen naar het hoofd der gemeentebestuur der plaats zijner inwoning. Burg. en weth. hebben daarop zijn verzoek van de hand gewezen. De voorzitter zegt, dat hij beter oordeelt het verzoek niet toe te staan, ten einde de ingezetenen niet noodeloos te bezwaren. Hij stelt voor, dat de raad zich onbevoegd verklare in dezen en adressant verwijze naar den burgemeester als het hoofd der plaatselijke politie. Dit voorstel wordt nog nader toegelicht door den heer *OUDEMAN*. — De heer *LOHMAN* is er niet zeker van of deze zaak behoort bij burgem. en weth. of bij den burgemeester; hij meent dat vroeger op dergelijk verzoek beslist is door burg. en weth., in aller geval zoude hij wenschen de zaak aan te houden tot de volgende vergadering. Dit voorstel wordt ondersteund door den heer *CREMERS* en hierop in dien zin besloten.

15) *Voordragt tot goedkeuring van den verkoop van den stads vierde turf te Stadskanaal en Pekela.* — Deze verkoop heeft opgebragt te Stads-Kanaal f 3340.00; te Pekela f 2100. Tevens wordt door de veencommissie, die tegen de goedkeuring geen bezwaar heeft, de verhouding van den prijs tot dien van verleden jaar medegedeeld; het vorige jaar was de prijs per dagwerk te Pekela f 8.19, nu f 14.41, te Stads-Kanaal f 12.00, nu f 21.35. De heer *MESDAG* vraagt welke de aanleiding is van het groote verschil in prijs te Pekela en Stadskanaal, daar toch het verschil in kwaliteit zoo groot niet is. De voorzitter en de heer *QUINTUS* antwoorden hierop, dat het verschil zijnen grond heeft in de mindere kwaliteit

van den turf te Pekela, dat hij daar meer verdeeld is op het veld en in de moeilijkheid der afvoering. De heer MZSDAG neemt met deze opheffing genoegen en wordt nu de voordragt goedgekeurd.

16) Adres van het kerkbestuur der Israëlitische gemeente Techuath-Israel. — (De strekking van dit adres is in ons vorig nummer reeds medegedeeld). Zal bij de overige stukken gevoegd worden om rond te gaan bij de leden.

17) Missive van de directie van Minerva over de bedriffschool. — Wegens de uitgebreidheid van het stuk wordt het niet gelezen. — In handen gesteld der commissie die in der tijd over deze zaak gehandeld heeft. De heer GEERTSEMA doet opmerken, dat de zaak eenigen spoed vereischt, weshalve de commissie verzocht wordt daarop acht te willen slaan.

18) Rapport van de veen- en poldercommissie omtrent het voorstel van Gedepl. Staten betrekkelijk de graving van het kanaal van Zuidbroek tot Winschoterzijl. — De commissie legt een conc. missive over aan Gedepl. Staten, waarin burg. en weth. berichten door den raad gemagtigd te zijn op het door Gedepl. Staten gedane voorstel te antwoorden, dat de raad, in aanmerking nemende de behoefte tot de graving van het meergemelde kanaal besloten heeft 1) een derde te dragen in de kosten van de thans vereischt wordende herstelling van het Winschoterdiep van het Zuidbroekster verlaat af tot en met de Winschoterzijl; 2) zich te verbinden gedurende 20 jaren te rekenen van af den 1sten Januarij 1856 en na verloop van dien tijd tot zoolang daarvan door den raad opzage gedaan wordt te dragen een derde der jaarlijksche kosten van onderhoud, onder dien verstande, a) dat de wallen, beooselingen, jaagpad, puinweg, de helft van de Klooster- en Renselverlaten, de walmuren van Winschoten en alle andere tot dit diep betrekkelijke werken, voor zooverre de gemeente Groningen eenige zorg aan het onderhoud besteedde, onder het Winschoterdiep in herstelling en onderhoud zullen worden begrepen; b) dat de gemeente Groningen zich als boven overeenkomstig het voorstel aan het gewestelijk bestuur verbindt voor zooverre die werken niet door het gewestelijk bestuur geacht worden in herstelling of in onderhoud geheel of ten deele te zijn ten laste van anderen; — en dat zij uit naam van den raad verzocht zijn daarbij te voegen, dat de raad wenschte mede te werken tot eene spoedige herstelling van het Winschoterdiep, maar zich alle regt voorbehoudt om zich te onthouden van het onderhoud van alle andere werken in het Oldambt, waarvoor geen andere grond aanwezig is dan het voormalig juridictieregt der stad. — Ter secretarie ter visie der leden, benevens het rapport der commissie.

19) Missive van Gedepl. Staten, d.d. 6den Septemb., geleidende een nota van bedenkingen ten aanzien der besluiten van den raad omtrent de invoering en invordering van een hoofdelijk emslag. — In handen gesteld der vorige commissie voor deze zaak, om zoo mogelijk in eene volgende vergadering te behandelen.

20) Missive van Burg. en Weth. van O. Pekela, d.d. 5den Septemb., betrekkelijk de overneming in eigendom en onderhoud van het hoofddiep, in Pekela. — Ten gevolge van een besluit der Provinciale Staten van den 12den Julij j.l., om een subsidie toe te staan voor de verbetering van het Pekelder diep, onder voorwaarde, dat de raad eerst eene schikking make met het bestuur van Groningen over den afstand van dat diep met de daarin gelezene werken, en daar de vroegere bestaande bezwaren min of meer zijn opgeheven, zijn burg. en weth. door den raad van O. Pekela gemagtigd dat kanaal in eigendom voor even genoemde gemeente over te nemen. Ten einde daarover nader te onderhandelen stelden zij voor eene conferentie te houden met eene commissie uit den raad op het stadhuis in de eerste helft van deze maand. — Deze zaak wordt in handen gesteld van de veencommissie om met het bestuur van Pekela eene conferentie te houden en daarover dan later te berichten.

21) Adres van de agenten van politie, verzoekende verhooging van tractement, wegens de duurte der eerste levensbehoeften, enz. — De voorzitter herinnert dat op een dergelijk verzoek in Maart l.l. gedaan afwijzend beschikt is en toen tevens bijgevoegd is, dat het bij de begrooting over 1856 in overweging genomen zou kunnen worden. Burg. en weth. hebben bij de opmaking van de begrooting geene vrijheid gevonden een post daarvoor uit te trekken. Het kan echter in overweging genomen worden bij de behandeling van de des betreffende post en hij stelt voor het rekest tot dan aan te houden. — Besloten.

22) Onderzoek der geloofsbrieven van het nieuw gekozen raadslid, mr. H. BARNHOFF. — Tot leden der commissie van onderzoek werden benoemd de heeren TRIP, LOHMAN, DOMMAN, v. L. BUNDA en MATHIAS.

De vergadering werd voor een uur gesloten.

23) Rapport omtrent de in handen der commissie gestelde geloofsbrieven, bij monde van den heer TRIP. De commissie heeft de stukken in orde bevonden en adviseert tot de toelating. Hiertegen geene bedenking zijnde wordt aldus besloten behoudens art. 3, 4, 5, 8 en 9 der gemeentewet.

24) Verzoek van L. BUNDA tot oprigting van een smidsvuurhaard. — Na voorlezing door den wethouder TRIP van het procesverbaal de *commodo et incommodo*, zegt deze dat hij gelooft, dat er geene redenen bestaan om het verzoek af te slaan en daarom adviseert tot inwilliging daarvan. Nadat op eene vraag van den heer MZSDAG voldoende opheffing gegeven was door den heer TRIP wordt besloten het verzoek toe te staan.

Na voorlezing der korte notulen wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 11 September.

Naar wij tot ons leedwezen vernemen, heeft de hoogleeraar J. A. C. ROVENS de beroeping tot hoogleeraar in de literarische faculteit te Utrecht aangenomen.

— Bij arrest van het prov. gerechtshof van Groningen van gisteren, in hooger beroep geweest, is de predikant W. te S., beklagde ter zake van eenvoudigen diefstal, ontslagen van alle rechtsvervolging, en het condemnatoir vonnis der arrondissements-regbank te Groningen van den 21sten Junij 1855 vernietigd, zijnde door het hof, op grond der verklaringen van de à décharge opgeroepene getuigen, zoowel voor den eersten regter als in hooger beroep, aangenomen, dat de beklagde ten gevolge van ligchamelijke ongesteldheid omstreeks den tijd des voorvals zijn verstand niet magtig was, in die mate zelfs, dat hij mag worden vermoed niet te hebben geweten, wat hij deed, toen hij zich de bedoelde voorwerpen toeëigende; en dat hij niet vrij is geweest in zijn wil en geen meester over zijne handelingen, en hij dus ook naar de wet daarvoor niet aansprakelijk konde zijn.

— Woensdag l.l. is door de arrondissements-regbank alhier sekere S. Z., wonende te Wilp, gemeente Marum, bij verstek veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van vier maanden, en in twee geldboeten ieder van f 25, alsmede in de kosten van het geding, 1) wegens het door onbedrevenheid of onvoorzigtigheid veroorzaakte van den dood eener door hem behandelde kraamvrouw, en 2) wegens het verleen van verloskundige hulp, zonder daartoe in de provincie Groningen de wettige bevoegdheid te bezitten (reeds vroeger door ons vermeld).

— Jongstl. Donderdag zijn door den controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijzen alhier enige aanhalingen gedaan van partijen tabak, gelost uit het schip van kaplt. J. J. BLEEKER, komende van Bremen. Na gedaan onderzoek bleek het, dat de vaten zwaarder waren, dan het bepaalde gewigt, waarvoor zij waren aangegeven; dien ten gevolge is tegen de overtreder proces-verbaal opgemaakt en zijn de vaten tabak naar 's rijke pakhuis aan het Boterdiep vervoerd.

— Bij den vleeschhouwer G. BOUMAN alhier zal a.s. Vrijdag een kalt worden geslagt, 't welk eenig in zijn soort kan worden genoemd en zelden van zulk eene zwarte wordt aangevonden; immers hedraagt het gewigt meer dan 500 halve Ned. ponden. Het is gemeent bij J. B. BOSMAN te Kreen. Liefhebbers zullen zich niet hebben te beklagen hetzelfde nog levende te gaan bezien.

— Door den raad der gemeente Muntendam is benoemd tot gemeente-onvanger de heer D. DRENTHE, in plaats van H. G. BORKHOUD, overleden.

— Uit Berlijn wordt ons het volgende gemeld: „Vrijdag l.l. gemaakte te Bersterhoogen een span paarden met een meeuwage aan het hollen. Een jongeling van 17 jaren, genaamd JAN KLUITZER en te hals behoorende te Skamp, die op den wagen zat, sprong er af, dooch achterover vallende, viel hij juist tusschen de radaren, die hem het hoofd en den hals bijna verbrijzelde, en, hoewel nog lijdende, is er geen

hoop op zijn behoud. — Mogt dit voorval andere boerenknechts aansporen om meer voorzigtig met paarden om te gaan, dewijl men vaak met ijzing ziet hoe roekeloos velen ze behandelen, en zich verwondert, dat niet dikwijls dergelijke onheilen plaats hebben.

— Te Leiden is tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer M. P. G. KAPPEIJNE VAN DE COPPELLO, geboren te 's Gravenhage, na verdediging van een specimen medico obstetricum Inaug.: *Continens casu quodam in Clinico ed Polioinico viri clar. Simon Thomas observatos.*

— Te Heerenveen heeft den 3den dezer in eene openbare zitting van de arrondissements-regbank de piegtige installatie plaats gehad van het nieuw benoemde lid derzelve, den heer mr. H. R. Warmolts.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toezicht te Amsterdam zijn van den 1sten tot en met den 8sten Sept. aangevallen, als door de cholera aangetast: 140 mannen en 155 vrouwen, te samen 295 personen, waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 83 mannen en 88 vrouwen. Overleden 85 mannen en 105 vrouwen, te samen 190 personen, daarvan in het hospitaal 9 mannen en 16 vrouwen; van daar uitgegaan 24 mannen en 26 vrouwen, blijvende alzoo daar in behandeling 47 personen.

Te Leiden hadden van den 6den tot den 8sten September weder 12 gevallen van cholera Asiatica plaats; hiervan overleden 3 personen, terwijl tot heden 60 lijdende in behandeling bleven.

Ook te 's Gravenhage hebben zich in de laatste dagen eenige gevallen van cholera voorgedaan, die gedeeltelijk zeer kwaadaardig waren.

Aangaande de cholera te Kampen zijn geene opgaven gedaan. Men had zich geleid dat de frische N. O. koelte, die l.l. Donderdag den ganschen dag aanhield, het kwaad aanmerkelijk zoude doen verminderen, doch een aantal nieuwe gevallen pleiten daartegen. Het weder blijft uittekkend fraai.

— Uit Oostfriesland wordt gemeld, dat de regering des Konings, in aanmerking nemende de voor de tijdsche uitvoering der onderneming ontstane bijzondere belemmeringen, besloten heeft den bepaalden termijn voor den aanleg van den onderzoeschen telegraaf tusschen Hannover en Engeland, in de concessie verleend aan den heer A. RUIJSSENAARS uit den Haag, tot den 1sten September 1856 te verlengen.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 10 Sept. Heden morgen werd aan het lokaal van het provinciaal bestuur aanbesteed: Het bouwen van eene houten draalbrug in de plaats van de Eiberbunster klappbrug over het kanaal van Groningen naar Stroobos. Hierop zijn 2 bijtellen ingekomen, als van: J. H. Limborgh, te Groningen, voor f 4450 en H. Wieringa, te Zuidhorn, voor f 3940.

Kerk- en Schoolnieuws.

De weleerw. zeer gel. heer Biers Koch, predikant bij de Evang. Lutherse gemeente te Pekela heeft voor het beroep naar Rotterdam bedankt.

— Door den kerkeraad te Daarlo is het volgende drietal gevormd: Dr. Braam van Groningen, de Roode van Hasselt en Snellen van Zelfst. De keuze is op dr. Braam gevallen, doch naardien de gemeente van Daarlo nog niet van die van Hellen-doren gescheiden is, is men voornemens niet tot het beroep kunnen overgaan.

GORKEDIK, 7 Sept. Door het begangen van ds. Cannegieter, voor het beroep naar deze gemeente, zijn door den kerkeraad dezer Hervormde gemeente, ter vervulling der vacature, de volgende nominatiën gemaakt: twaalfst, dd. Hoovers, te Blokzijl; Drijber, te Grijskerk; Boeles, Jr., te Plagjum; Speckman, te Lippenhulzen; Wetseis, te Wommels; Zuidema, te Schraard; Hoek, te Oude-schoot; Horreus de Haas, te Dwingelo; Loleama, te Zuidlaren; Wassenaar, te Nijehaske; Hinget, te Makkinga; en Houwing, kandidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur van Drenthe, te Terwis-pel. Zestel: dd. Hoovers, Drijber, Boeles, Jr., Speckman, Wet-sels en Zuidema. Drietal: dd. Hoovers, Drijber en Boeles. Hieruit is tot herder en leeraar dezer gemeente benoemd en beroepen de weleerwaarde heer W. Hoovers, predikant te Blokzijl.

— Te Serookerke is beroepen de heer Krol, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Zeeland, die het beroep aangenomen heeft.

— Ds. Holsteyn te Pijnacker heeft het beroep naar 's Graveland aangenomen.

— Tot het vergelijkend examen voor de vacante onderwijzersbe-trekking, dat te Annervensche kanaal den 6den Sept. plaats had, waren van de 14 sollicitanten, die zich aangegeven hadden, dertien opgekomen, doch hebben slechts elf aan 't examen deelgenomen. Bij den uitslag is gebleken, dat de volgende vijf het meest hebben uitgemerkt: Baeema, onderwijzer te Annerven, no. 1; Seilens, ondermeester in de hoofdschool te Oude Pekela, no. 2; Bruins, sepet den 3den Sept. onderwijzer te Nieuw Drouwen, no. 3; Booris, onderwijzer te Wandinge, no. 4 en Kuiper, provisioneel waarnemer no. 5. — Tot onderwijzer is gekozen Seilens van O. Pekela.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIS, 11 September (des morgens).

Van de zijde van het ministerie wordt zoo op het oog en blik de inname van Sebastopol aangekondigd.

Frausche 3 pCt. rente staan op f 67.55.

PETERSBURG, 11 September.

Eene dépêche van prins Gortschakoff van den 8sten des middags luidt als volgt: De vijand ontvangt voortdurend nieuwe versterkingen. Het bombardement is zeer hevig.

En van dezelfde dagteekening te 10 uur des avonds: Het garnizoen van Sebastopol, na een helesch vuur te hebben vol-gehouden, heeft heden zes aanvallen afgeslagen, maar het was onmogelijk den vijand te verjagen van het bastion Kor-niloff. Onze dappere troepen, die tot het laatste toe weder-stand bieden, gaan naar het noordelijk gedeelte van Se-bastopol over. De vijand heeft in het zuidelijk gedeelte niet anders dan van bloed rookende puinhoopen gevonden.

Van den 9den September meldt prins Gortschakoff: De overgang van het garnizoen uit de zuidelijke gedeelten der stad naar het noordelijk gedeelte is met een buitengewoon goed gevolg bewerkstelligd. Wij hebben bij die gelegenheid eenige honderden menschen verloren; in het zuidelijk gedeelte der stad hebben wij slechts 400 zwaar gewonden aobtergelaten.

Bij het sluiten dezer Courant waren de Beursnoteringen van Amsterdam nog niet aangekomen.

De telegraaf en Sebastopol *)

Sebastopol is dus toech eindelijk ingenomen; • Geen relletje, maar waarheid is 't; Slechts heeft de telegraaf, door wien 't nieuws is gekomen, Zich in den tijd bijna een jaar vergist.

(*) Naar men zich herinneren zal, was de eerste tijding g, die de Groninger telegraaf in October 1854 overbragt, het valsche berigt van Sebastopols val.

ZERTIJDINGEN.

GRONINGEN, 11 Sept. Gearriveerd het nieuwgebouwde kofschip Maria, groot 74 ton, kaplt. T. N. T. Tent, van Sappemeer, ge-bouwd bij J. Mulder, bij Borgerecompagnie-lesterbrug.

— Vertrokken de nieuwgebouwde galjoet Libra, kaplt. S. G. Oostra, van Veendam, met ballast naar Newcastle.

Binnengekomen te Texel den 8 Sept., kaplt. Koning Zeldenrust, v. Sunderl.; Leuwens Arendina, v. Frederikstad. — In het Vlie den 5 Sept., Nieboer v. Marha, v. Ootterloo; den 6den Bakker Reina, v. Newc.; Douwes Klazina Maria, v. Hartlep. n. Koningsb.; als bijlegger: Duif Cath. Visser. v. Christiaansd.; Visser Fredrik Hendrik, v. Ootterloo; den 7den Hollander Louis Sophie, van Bergen. — Te Helvoet den 8 Sept., Kroon v. Wicherdina, van Sunderl.; van Keulen Cornelia, v. Stockholm; van der Voer v. Anke, v. Stettin; den 9den Bremsa Kleinkijder, v. Bergen. — Te Brielle den 8 Sept., Gerritsma Jonge Gerrit, v. Ystad. — Te Zierikzee den 4 Sept., Brongers Sophie, v. Drammoo. — Te Vlieland den 6 Sept., Schaap Jan Jacob, v. Rugenwalde. — Te Suriname den 30 Julij, Leoversteijn Margt. Maria, v. Amst. — Te Marowijne den 8 Julij, Zwanenburg Albina, v. Amst., den 20sten dito derwaarts teruggekeerd. — Te St. Thomas den 9 Aug., Hendrika Sophie Elisabeth, v. Newport. — Te Trier den 3 Sept., Louche Hendrika, v. Amst. — Te Oudix den 19 Aug., de Groot Bakker Catharina, den 20sten Jonker Annechiena en den 21sten Prijses Maria, alle 3 v. Newc. — Te Porto den 24 Aug., Reinders Jacoba Gesina, v. Memel. — Te Roopan den 4 Sept., Wokompor Jan. Anna Margrietha en den 5den Postema Martha, beide v. Rott. — Te Londen den 6 Sept., Bender Cornelia Gesina, v. Memel; den 6den van Stute Annechiena, van Groningen. — Te Margate den 4 Sept., Brons Juffer Ellegonda, v. Dantsig. — Te Plymouth den 5 Sept., Panyer Heilina, v. Venetia

n. Antw. — Bij Dungeness den 8 Sept., Degenhard Wiechardina, v. Livorno n. Gothenburg. — Bij St. Albans Hoofd den 5 Sept., Koning Caroline, v. Suriname n. Rott. — Bij Falmouth den 6 Sept., Voogd Johannes, v. Galatz n. Antw. — Te Dundee den 6 Sept., Kuiper Hendrika Hillichina, v. Koningsb. — Te North Shields den 6 Sept., Naafy Alberdina Edzina, v. Rott.; Ahrens Provincie, v. Schiedam; Meijer Margaretha, v. Zwolle; Waterborg Katrina en Bartels Gesina, beide v. Groningen. — Te Hartlepool den 3 Sept., Kamminga Oldambt, v. Schiedam; den 6den Wieringa Ommelanden, v. Hamburg. — Te Hull den 5 Sept., Mulder Hendrik en Ubbo, v. Memel; Bekering Ulrike en Colle Jeanne Marie, beide van Dantsig; den 6den Stuijg Margaretha Gesina, v. Pillau. — Te Lynn den 5 Sept., Kramer Harmonie, v. Kiel. — Te Leer den 3 Sept., Kranenburg Johanna, v. Dantsig. — Te Hamburg den 7 Sept., Doet Margarietha en Doet Gesina, beide v. Zwolle; den 8sten Prijses Jonge Barend, v. Termunterzijl. — Te Bremerhaven den 6 Sept., Rosenbeek Rosina, v. Varel. — Te Swinemunde den 5 Sept., Ahrens Maria Bertha, v. Amst.; den 6den Donema Renke Hootes, van Brussel. — Te Kopenhagen den 2 Sept., Hoekstra Bendragt, van Antwerpen. — Te Wolgast den 31 Aug., Banninga Vertrouwen, v. Alkmaar. — Te Stockholm den 29 Aug., Banninga Cath. Charlotta en Leister Bendragt, beide v. Amst. — Te Dantsig den 6 Sept., Mellema Jacobus Anthonie, v. Hartlepool. — Te Pillau den 6 Sept., Puister Fennechina, v. Newcastle; Gatten Elisabeth Helena, van Rott.; Fokkes Gebroed. Fokkes, v. Amst.; Giesen Twee Gezusters, van St. Davids.

Binnengekomen te Texel den 9 Sept., kaplt. de Jong 2 Zusters, v. Yarmouth. — Te Brouwershaven den 9 Sept., Bouman Adm. v. Kinsbergen, v. Akyab. — Te Cardiff den 6 Sept., de Winter Cath., v. Queensstown. — Te Yarmouth den 7 Sept., Smit Oude Herstel-ling, v. Alkmaar. — Te Pillau den 7 Sept., Hazewinkel Grietje Mellema, v. Amst.; Zeev. Elzina Jantina, v. Antwerpen.

Binnengekomen te Tonnigen den 2 Sept., kaplt. Warners Tjaar-dina Fennegina, v. Boness n. Rendsburg. — In de Grootte Belt den 2 Sept., Hoff Grietje Bos, v. Newcastle n. Bandholm; Feddes Trientje, v. Harburg n. Holbeck. — Te Houtenau den 4 Sept., de Groot Annegens Jantina, n. Halte en Mulder Geert. Lammegina, n. Antwerpen, beide v. Dantsig; den 5den Tunteler Christ. Christina en Waterborg Karolina, beide v. Anholt n. Houtenau. — Te Rendsburg den 5 Sept., Bantingh Gesina, v. Dantsig n. Amstard.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Sept., kaplt. Brouwer Wijnbrandus Udo, n. Schotland; den 8sten Hoekma Cornelia Wilhelmina, n. Messina; Snoek Jacoba Cornelia, n. Genua; Alzema Eelbrandina, n. Newcastle; de Boer Jantina Petronella, n. Fienburg; de Jong Gouv. baron van Zuylen van Nyevel, n. Frederikstad. — Van Texel den 7 Sept., Baikes Raphael, n. Caracra; Barkema Valerius Lodewijk, n. Konstantinopel; Boontje Vriesland, n. Londen; Gust IJseraiven, n. Seham. — Uit het Vlie den 5 Sept., Munneke Baudina, n. Newcastle; de Boer Johannes en Kok Nieuw, beide v. Frederikstad; Neppers Elisabeth, n. Koningsb.; den 7den de Boer Bongsindheid, n. Newcastle; Giesen Libra, n. Kopenhagen; van Groenemberg Jacobus Johannes, n. Rendsburg. — Van Helvoet den 6 Sept., Kuipers Catharina Johanna, n. Beifast; den 7den de Boer Eva Johanna en Hlower Christiaan Huygens, beide n. Batavia; Huygens Jantje Nanninga, n. Newcastle; Duif Jonge Duif, naar Stettin; Wever Henriette en Verne Merwestroom, beide n. Bergen; den 8sten den Bremsa Vereeniging, n. Lissabon; Goudwaard Maria Elisabeth, n. de Oostzee. — Van Brielle den 7 Sept., Betje Gesina Alida, n. Dantsig; Kortet Riga, op avontuur; den 8sten Koster Drie Gezusters, n. Frederikstad. — Van Akyab den 22 Junij, Blaakbert Koning Willem II, n. Europa. — Van Hobart Town den 15 Junij, Borchers Lieve van Nijenstein, n. Java; den 18den Gijtes Jan, Zeepaard, n. Caliso. — Van Genua den 1 Sept., Berg Twee Gebroeders en de Haan Adelaide, beide n. Livorno. — Van Antwerpen den 7 Sept., Roelmea Roelina Gesina, n. Koningsb. — Van Newport den 4 Sept., van Wulven Maria, n. Rio de Janeiro. — Van Liverpool den 6 Sept., de Jonge Fennegina Arendina, naar Koningsb.; den 7den Meijdelier Hendrika Bartina, naar Rio de Janeiro. — Van Hamburg den 6 Sept., Kassens Gustaaf Willem, n. Koningsb.; van Calker Christina Jacoba, n. Marseille; den 7den Kwint Jantina, n. Drammoo. — Van Bremerhaven den 7 Sept., de Vries Vijf Gezusters, n. Amst. — Van Kopenhagen den 3 Sept., Schuur Jacoba Gesina, n. Stettin. — Van Dantsig den 3 Sept., Vriew Theodora Josiena, n. Pomerendi; den 4den Mulder Marchina Catharina, n. Amst. — Van Memel den 3 Sept., de Haan Siewerdina, n. Amst.; Meijer Wobbia Catharina, n. Kopenhagen; den 4den Schummelketel Johanna Maria, n. Kirkaldy; den 5den Kuipers Alida Schuringa, n. Montrose.

Vertrokken van Texel den 10 Sept., kaplt. de Jong Joh. Maria, n. Engeland. — Van Antwerpen den 9 Sept., Boon Annelina, n. Koningsb. — Van Boness den 6 Sept., Buitem Verwichting, naar Bremen. — Van Trier den 4 Sept., de Weerd Willem, n. Smirna. Vertrokken van Tonnigen den 3 Sept., kaplt. Lukkien Margt. Wilhelmina, v. Dantsig n. Hunte; Jonker Johanna Christina, v. Stettin n. Delfzijl; Kruizinga Emanuel, v. Colding n. Holland; Gerritsma Jonge Gerrit, v. Ystad en v. d. Veen Vr. Anke, v. Stettin, beide n. Rotterdam; den 4den Bakker Zwaantina, v. Rugenwalde n. Hamburg.

Zeilklaar te Londen den 5 Sept., kaplt. Poorta Tweelingen, n. Koningsbergen. — Te Liverpool den 5 Sept., Carst Tweelingzusters, n. Batavia; de Jonge Fennegina Arendina, n. Koningsbergen. Zeilklaar te Londen den 7 Sept., kaplt. v. d. Woude Hillegonda, n. Amst. — Te Liverpool den 7 Sept., de Haan Marcus naar Dorrecht. — Te Newcastle den 7 Sept., Oldenburg Astrea, naar Corunha; Bakker Harmina Catharina en Kraam Sia en Elisabeth, beide n. Konst.; Meuldijk Johanna, n. Lissabon; Scholtens Cath., n. Stettin; Rozema Engenza Jantina n. Meldorf. In lading te Londen den 4 Sept., de Haan Jantje, n. Dantsig.

ZOUTKAMP, 10 Sept. Binnengekomen den 8 Sept., kaplt. van Stute Jakina, v. Stettin; den 9den Kwint Anna Beerendina, v. Newcastle.

Zeilklaar kaplt. Mezenbroek Wierdina Henderika en de Vries Hillegina Annelina, beide n. Newcastle.

OOSTMAHOORN, 9 Sept. Ter reede gearriveerd den 8 Sept., kaplt. Visser Hillegonda Maria, v. Noorwegen n. Dockum.

Vertrokken den 8 Sept., kaplt. Buljje Antje, n. Hamburg, Ke-telaar Hazard, n. Newcastle en Meedendorp Johanna, op avontuur, alle 3 v. Groningen; Rasker Margaretha, v. Zaandam n. Emden; Bolmeijer Onrust, v. Zwolle n. Vegesack; Kragt de Vr. Catharina, v. Harlingen n. Leer; den 9den de Roth Catharina Maria en de Roth Anna Sophia, beide v. Amsterdam n. Emden.

Zeilklaar kaplt. Kuiperus Alida en de Jonge Aijolt en Thomas. DELFZIJL, 8 Sept. Vertrokken den 7 Sept., kaplt. Bloema Wubbegina Ilibna, Nieldand Trinetje, Boer Vriendenschap en Bouwijk Aften Smit, alle 4 n. Noorwegen; Barghoorn Vr. Trientje, n. Emden; Stuijg Jochemina, n. Hamburg; den 8sten Polee Reina Arendina, Mooi Grietje Huisman en Pot de Vr. Geerdina, alle 3 n. Noorwegen; de Walde 4 Gebraders en Heinrichs Bendragt, beide n. Carolinerzijl; v. d. Horst 4 Gebraders, Katt 3 Gebroeders, de Groot 2 Gebroeders en Rozeboom de Bendragt, alle 4 n. Emden.

TERMUNSTERZIJL, 9 Sept. Binnengekomen den 3 Sept., kaplt. Legger Geerdina, den 4den Wijpes de Vriendschap en den 5den Ugen Anna Siberdina, alle 3 v. Noorwegen; den 6den Niebuhr Hermann, v. Stettin.

Vertrokken den 6 Sept., kaplt. Legger Geerdina, n. Noorwegen; den 7den Buschen Gretina, n. Norden.

Zeilklaar den 9 Sept., kaplt. Wijpes de Vriendschap, n. Noorw. HARLINGEN, 7 Sept. Binnengekomen den 1 Sept., kaplt. Ebes Vrouw Grietje, v. Memel; den 3den Cappen Neptunus, v. New-castle; Koster Margaretha, v. Larwich; Rijf Harlingen, v. Umea; Dallinga Arendina Elizabeth, v. Oudsoen; den 4den Klein Antje, Oldenburg Gustaaf en Brouwer Elzina, alle 3 v. Frederikstad; Metz Vier Gebroeders, v. Memel; Deen Gezeina Elzina, v. Lar-wich; den 5den Haizer Goede Hoop en de Groot Arendina, beide v. Christiaansd.; Jonker Thia, Helmers Stal Steenwijk en Jager Belina, alle 3 v. Stathille; de Groot 3 Gezusters, v. Ootterloo; den 6den Schuring Antje, v. Catharina en Wever Elisabeth Maria, alle 3 v. Frederikstad; Nieting Catharina, v. Drobach; Kuiper 5 Gezusters, v. Newcastle.

AMSTERDAM, 8 Sept. Het schip Kleinkinderen, kaplt. L. C. van der Weijden, van Galatz naar Holland, is den 19den Augustus lek te Konstantinopel binnengegeloopen, moet lossen.

DELFTZIJL, 5 Sept. Het schip 4 Gezusters, kaplt. J. Dik, van Larwich naar Termunterzijl, is den 2den dezer op Borkum gestrand, doch het volk gered en de tuigage gered.

ABERDEEN, 25 Augustus. Het Noordsche schip Bjorgene, kaplt. L. A. Olsen, is 29 mijlen bezuiden deze haven gesonken, doch het volk door stuurman J. Meuldijk, voerende de Haringbus Op Hoop van Zegen, gered en alhier aangebragt.

NORDAM, 6 Sept. Den 2den Sept. strandde op Borkum het schip de Vier Gezusters, kaplt. Dik, met hout van Oudsoen naar Ter-munterzijl bestemd; de equipage bestaande uit 4 man werd gered en men is bezig met het bergen der lading.

TONNINGEN, 7 Sept. De hollandsche smak Katrina Sophia, kaplt. Spanjer, van Ystad naar Dordrecht met erwten, is hier lek binnengekomen en is reeds begonnen de lading te lossen.

Gepraaid den 10 Julij, op 17° N. Br., 21° 25' W. L., kaplt. Vonk Vier Gebroeders, v. Rotterdam n. Batavia. — Den 15 Julij, op 19° 27' Z. Br., 21° W. L., Koch Goede Vertrouwen, v. Akyab n. Falmouth.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Bond gepasseerd zijn.

3 Sept. Kieft, Jantina Ikhina, v. Koningsb. n. Aberd., m. beader. Nieveen, Jacoba Cath., v. Koningsb. n. Amst., m. koper. Gortemaker, Gretina, v. Koningsb. n. Amst., m. koper. Schuring, Annelina, v. Koningsb. n. Antwerp, m. Hjaz. Schultema, Bendragt, v. Hamburg n. Helsingor, m. hool. Waker, Catharina Isabella, v. Memel n. Amst., m. beaap. Blaak, Jantina, v. Koningsb. n. Wells, m. Hjaz. Smit, Annelina Gesina, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe. Ritze, Geertina Anna, v. Koningsb. n. Rotterdam, m. Hjaz. Hazewinkel, Albertina, v. Dantsig n. Amstard., m. tarwe.

Ten einde nu alle zekerheid aan onze Afnemers te geven en hen voor bedrieglijke aanbiedingen te behoeden, zija wij zoo vrij Heeren MOLENAARS en MOLENMAKERS attent te maken, dat op iederen Molensteen, welke uit onze Werkplaatsen worden afgeleverd, op dezelfde bovenvlakte de volgende woorden zijn ingegrond:

„Société des Moulins du Bois de la Harpe.”

Iedere namaking zal naar de wetten vervolgd worden.

Het MAGAZIJN voor gansch *Nederland* is bij de Heeren

OBERMANN & VAN ETTEN, te Amsterdam.

LA FERTÉ SOUS JOUARRE (SEINE ET MARNE), Août 1865.

GAILLARD fils aîné. PETIT & ALPH. HALBOU.

Met referate aan bovenstaande Aanroep. rekommenderen wij tevens ons MAGAZIJN voor **echte NEDERLANDSCHE MOLENSTEENEN** en eens nieuwe soort **RIJSE PELESTENEN** in alle afmetingen.

AMSTERDAM.

OBERMANN & VAN ETTEN.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS ROTTEMA.